

Handelingsprotocol pesten voor leerlingen

Johan de Witt-gymnasium

Inleiding

Omdat we willen dat iedereen met een goed gevoel naar school gaat, en zich veilig voelt in zijn / haar klas én daarbuiten, is dit handelingsprotocol in het leven geroepen. Dit document bevat afspraken over hoe we met elkaar omgaan, hoe we met elkaar voor een veilig klassenklimaat kunnen zorgen, én daarbij de handtekeningen van alle leerlingen uit deze klas. De afspraken worden in een mentorles door de leerlingen zelf opgesteld (in overleg met de mentor). Bovendien bevat dit document een stappenplan waarmee duidelijk gemaakt wordt wat de volgorde is van de te nemen stappen indien er toch sprake is van pesten.

1. Wat te doen als er gepest wordt?

Stap 1: Melden van pesten

1. Als je gepest wordt, kun je dat het beste melden aan je mentor. Of aan iemand anders in de school die je vertrouwt. Deze zal dan je mentor inlichten. Je mentor zal het pesten te allen tijde serieus nemen en het samen met jou aanpakken. Soms zijn leerlingen bang dat het pesten erger wordt als ze het melden. Dat is niet zo. Bedenk dat pesten meestal niet vanzelf overgaat. Het kan wel stoppen als er tegen opgetreden wordt. Zeg het dus altijd, je hoeft niet bang te zijn dat er achter jouw rug om acties ondernomen worden.
2. Iedereen in de school die weet of ziet dat iemand anders gepest wordt moet dat melden aan zijn mentor of aan de mentor van de gepeste leerling. Dat is geen klikken, maar melden van ongewenst gedrag. Voor alle aan school verbonden medewerkers is dat een plicht, juist om hulp en overleg in gang te zetten.
3. Soms vertelt iemand (bijvoorbeeld een vriend / vriendin of klasgenoot) niet dat hij gepest wordt, maar geeft hij wel, bijvoorbeeld thuis, signalen af die daarop duiden. Indien er sprake is van deze signalen is het toch raadzaam dit te melden aan de mentor van de betreffende leerling. Bijvoorbeeld:
 - Niet meer naar school willen.
 - Niets meer over school vertellen.
 - Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of niet meer bij anderen gevraagd worden.
 - Slechtere resultaten op school dan vroeger.
 - Vaak dingen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen.
 - Vaak hoofdpijn of buikpijn hebben.
 - Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen.
 - Niet willen gaan slapen; vaker wakker worden of nachtmerries hebben; bedplassen
 - Niet meer naar een club willen / durven gaan.
 - Bepaalde kleren niet meer aan willen. Prikkelbaar, boos of verdrietig zijn.
 - Zelf blessures creëren om niet naar school te hoeven.

Stap 2: De mentor

1. De mentor praat eerst met de gepeste leerling. In kaart wordt gebracht hoe, wanneer en door wie hij / zij gepest wordt.
2. De mentor spreekt met de pester(s) apart. In een eerste gesprek wordt de pester geconfronteerd met de beschuldiging van pesten. Duidelijk wordt gemaakt dat er sprake is van pesten als de gepeste leerling dat zo voelt. De situatie wordt in kaart gebracht en hem / haar wordt duidelijk gemaakt dat hij / zij, ondanks de met elkaar gemaakte afspraken toch geen veiligheid heeft geboden aan klasgenoten. De afspraken worden opnieuw onder de aandacht gebracht en eventueel vastgelegd.
3. De mentor meldt het pestgedrag aan de leerjaarcoördinator. Afhankelijk van de ernst van het vertoonde gedrag wordt er afgesproken of het bij een gesprek en excuses tegenover de gepeste blijft of dat er ook gestraft wordt. Die straf moet in verhouding zijn tot de ernst van het pesten en moet op zo kort mogelijke termijn uitgevoerd worden. De leerjaarcoördinator bepaalt of er gestraft wordt en de strafmaat. Mogelijke straffen zijn:
 - de leerling opdracht geven een (gedeelte van een) boek over pesten te lezen en, na de opdracht te hebben uitgevoerd, de inhoud van het boek te vertellen;
 - de leerling zich laten aanmelden bij het forum van de website www.pestweb.nl en daar te zien wat kinderen en volwassenen aan elkaar over de gevolgen van pesten te vertellen hebben;
 - een opstel over pesten en de gevolgen ervan maken.
4. De mentor haalt de gepeste en de pestende leerlingen bij elkaar voor een gesprek. De pester(s) bieden excuses aan en verklaren dat het pesten zal stoppen.
5. De mentor licht de ouders in van zowel gepeste als pestende leerling(en).
6. De mentor voert een tweede gesprek met de pester. Hij vertelt het vervolg van het traject of er straf gegeven wordt en welke. De mentor vertelt in elk geval wat het vervolg is als het pesten niet stopt, namelijk een forse straf.
7. Indien het pesten in klassenverband heeft plaatsgevonden of impact heeft gehad op de klas praat de mentor met de klas. Dit is belangrijk in verband met de het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groepslid heeft.
8. Indien het probleem zich herhaalt, meldt de mentor het gedrag aan de leerjaarcoördinator van de leerling(en). Deze neemt de afwikkeling van de zaak dan verder op zich.
9. De mentor noteert alle acties in SOM bij alle betrokken leerlingen.
10. De mentor informeert na drie weken bij de gepeste leerling of het pesten inderdaad opgehouden is. Blijkt dit niet zo te zijn, dan meldt de mentor dat aan de leerjaarcoördinator.

Stap 3: De leerjaarcoördinator

1. De leerjaarcoördinator voert een gesprek met de gepeste leerling.
2. De leerjaarcoördinator voert een gesprek met de pester.
3. De leerjaarcoördinator voert een gesprek met gepeste en pester samen, waarin de pester verklaart het pesten te zullen stoppen en waarin de leerjaarcoördinator aangeeft dat de ouders op school uitgenodigd zullen worden.
4. De leerjaarcoördinator bepaalt welke straf het beste past. Er zal in elk geval straf gegeven worden, omdat er al eerder sprake is geweest van pesten. Mogelijkheden zijn: nablijven, vierkant rooster, intern of extern schorsen.
5. De leerjaarcoördinator nodigt de ouders van beide leerlingen uit op school. In het contact met de ouders van de gepeste leerling wordt gekeken of hij gedrag vertoont, waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters. Hij adviseert zo nodig hulp op vrijwillige basis door de schoolmaatschappelijk werkster, bv. een cursus weerbaarheid.
In het contact met de ouders van de pestende leerling bespreekt de leerjaarcoördinator de oorzaak van het gedrag en adviseert eventueel hulp door de schoolmaatschappelijk werkster. De school kan eisen dat er een sociale vaardigheidstraining gevolgd wordt. De leerjaarcoördinator bespreekt met de ouders de straf en de mogelijke gevolgen van herhaling.
6. De leerjaarcoördinator koppelt alle informatie weer terug naar de mentor.
7. De mentor informeert na drie weken bij de gepeste leerling of het pesten gestopt is. Blijkt dat niet het geval, dan meldt hij dat opnieuw aan de leerjaarcoördinator. De procedure als onder stap 3 wordt opnieuw doorlopen, waarbij de pestende leerling straf krijgt in overleg met de schoolleiding. Schorsing ligt dan voor de hand.

2. Wat te doen als er *digitaal* gepest wordt?

- Niet altijd persoonlijk opvatten
Als het pesten komt van mensen die je niet kent, vat scheldpartijen of beledigingen dan niet persoonlijk op. Vaak maken mensen negatieve opmerkingen uit verveling.
De anonimiteit van internet maakt dat mensen makkelijk gaan schelden.
- Negeer de pest- /mails / sms/chat
Je kunt het beste niet reageren op haat mailtjes of andere digitale pesterij. Verwijder de e-mail zonder hem te openen. Onderdruk je nieuwsgierigheid!
Het negeren is effectief in de beginfase van pesten, dus als de pester nog niet zolang aan het pesten is. Pestkoppen willen vaak aandacht. Als je niet reageert, gaan pesters op zoek naar iemand anders om te pesten. Dat geldt ook voor chatrooms. Als daar vervelende opmerkingen worden gemaakt, stop dan met chatten, verlaat die chatroom.

- Blokkeer de afzender

Krijg je pest e-mails , blokkeer dan de afzender .

Als het gaat om smsjes op de mobiele telefoon, dan heb je op sommige mobiele telefoons de mogelijkheid om bepaalde nummers te blokkeren. Dit werkt alleen als vanaf een andere telefoon met nummer vermelding het bericht wordt verzonden, waarmee de dader zich bloot geeft. Wanneer hij of zij echter de telefoon van iemand anders gebruikt, is weliswaar de telefoon, maar niet de dader te achterhalen. Er is dan weer sprake van anonimiteit. Het nummer kan vervolgens wel worden geblokkeerd. Wanneer andere methoden niet helpen, kan uiteindelijk alleen de sms-functie worden uitgeschakeld. In het ergste geval moet een nieuw (eventueel geheim) nummer worden aangevraagd.

- Praat erover

Erover praten met je vrienden, je ouders of een leraar die je vertrouwt is belangrijk. Zeker als het pesten al een tijdje duurt en je je er bedreigd door voelt. Liefst met iemand die veel van computers en internet weet en die niet doorvertelt dat je gepest wordt.

- Bewaar de bewijzen

Als de pesterijen al in een verder gevorderd stadium zijn en er via de sms, chat of mail bedreigingen worden geuit, bewaar deze dan. Hoe vervelend de mailtjes ook zijn, gooi ze niet weg! Maak een printje van de pestmail of sla de berichten op . Je kunt ook een screenshot maken (zie ook www.take-a-screenshot.org). Het zijn bewijzen die tegen de pester gebruikt kunnen worden. Aan het IP adres van de e-mail kan soms afgeleid worden van welke computer de e-mail verzonden is.

Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail, smsjes e.d. aan kan nemen. Daar heeft men ook de technische mogelijkheden om na te gaan wie het verstuurt. Bel de helpdesk op.

- Vertrouwenspersonen

Je kunt naar een van de vertrouwenspersonen op school gaan die speciaal zijn aangesteld om je te helpen bij vormen van ongewenst gedrag. Zij kunnen je vertellen wat je nog meer kunt doen om het vervelende gedrag te stoppen. Zij kunnen je ook helpen als het vervelende gedrag misschien al gestopt is maar je er nog steeds last van hebt. De vertrouwenspersonen bij ons op school zijn dhr. Rademaker, mevr. De Mees en mevr. Soeters.

Bijlage bij handelingsprotocol pesten voor leerlingen Johan de Witt gymnasium

Overzicht van de afspraken die de leerlingen van klas..... hebben gemaakt.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Wij, leerlingen uit klas....., beloven dat we ons zullen houden aan de afspraken, die wij als klas met elkaar hebben opgesteld. Wij begrijpen dat er passende maatregelen genomen zullen worden indien wij ons niet aan de gemaakte afspraken houden.

Daarom ondertekenen we dit protocol.

1.	16.
2.	17.
3.	18.
4.	19.
5.	20.
6.	21.
7.	22.
8.	23.
9.	24.
10.	25.
11.	26.
12.	27.
13.	28.
14.	29.
15.	30.